

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ & ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ,
ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
(ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ)

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ **«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ»**

Αθήνα, Μάρτιος 2012

η περιφέρεια στο **επίκεντρο** της ανάπτυξης

Η δράση πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΝ II), του Ε.Π. Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (ΕΠΠΕΡΑΑ) και των Π.Ε.Π. Μακεδονίας – Θράκης Κρήτης και Νήσων Αιγαίου, Θεσσαλίας – Στερεάς – Ηπείρου, Αττικής με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ	3
ΟΡΟΙ	3
ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Περιγραφή – Προϋπολογισμός – Διάρκεια Προγράμματος	6
1.1 Σκοπιμότητα	6
1.2 Σύντομη περιγραφή - Διάρκεια Προγράμματος	7
1.3 Συνολικός προϋπολογισμός Προγράμματος και περιφερειακή κατανομή	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Επιλέξιμες κατοικίες – Ωφελούμενοι	10
2.1. Επιλέξιμες Κατοικίες	10
2.1.1. Ορισμοί.....	10
2.1.2. Γενικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας.....	10
2.1.3 Ειδικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας για Πολυκατοικίες	11
2.2 Ωφελούμενοι	11
2.3 Ειδικές προϋποθέσεις για την υποβολή αιτήσεων	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Επιλέξιμες παρεμβάσεις – Όρια επιλέξιμων δαπανών – Ελάχιστος Ενεργειακός Στόχος	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Επιλέξιμος Προϋπολογισμός – Κίνητρα- Δανειακή Σύμβαση	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Προετοιμασία- Διαδικασία Υποβολής Αίτησης.....	20
5.1 Απαιτούμενα Δικαιολογητικά- Προετοιμασία	20
5.2 Α' Φάση Διαδικασίας - Πρώτη Ενεργειακή Επιθεώρηση	20
5.3 Β' Φάση Διαδικασίας - Υποβολή Αιτήσεων- Κατ' αρχήν επιλεξιμότητα	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. –Υπαγωγή Αιτήσεων	25
6.1 Έλεγχος επιλεξιμότητας Αιτήσεων	25
6.2 Κατάταξη – Υπαγωγή έργων Ωφελουμένων	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Υλοποίηση Έργου	27
7.1 Εκταμίευση προκαταβολής δανείου- Έναρξη Υλοποίησης Έργου – Έκδοση παραστατικών	27
7.2 Ολοκλήρωση Παρεμβάσεων - Δεύτερη Ενεργειακή Επιθεώρηση	28
7.3 Ολοκλήρωση Έργου – Προσκόμιση Δικαιολογητικών - Εκταμίευση συνόλου ή υπόλοιπου δανείου - Χορήγηση κινήτρων	29
7.4 Προθεσμίες Υλοποίησης του έργου	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Υποχρεώσεις Ωφελουμένων – Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι - Κυρώσεις	31
8.1 Υποχρεώσεις Ωφελουμένων	31
8.2 Δειγματοληπτικοί έλεγχοι	31
8.3 Συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του προγράμματος και της απόφασης υπαγωγής	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Κύριοι εμπλεκόμενοι φορείς.....	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. Δημοσιότητα Προγράμματος	36
10.1 Υποχρεώσεις Δικαιούχου	36
10.2 Υποχρεώσεις Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών	36
10.3 Υποχρεώσεις λοιπών φορέων.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. Πληροφόρηση.....	37
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	38

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ**ΟΡΟΙ**

Για τους σκοπούς του Οδηγού οι χρησιμοποιούμενοι όροι έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	
Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον»	Πρόγραμμα για τη χορήγηση χαμηλότοκων δανείων σε συνδυασμό με επιδότηση επιτοκίου, επιχορήγηση κεφαλαίου και κάλυψη του κόστους των ενεργειακών επιθεωρήσεων σε ιδιοκτήτες κατοικιών, με πόρους από το ταμείο Χαρτοφυλακίου «Ταμείο Εξοικονομώ κατ' οίκον» και το «Πρόγραμμα Άμεσης Ενίσχυσης» των νοικοκυριών (απόφαση 31654/ΕΥΘΥ1415/20.07.2010, ΦΕΚ Β' 1262)
Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΔΕΑ)	Το ΣΔΕΑ είναι η εξειδίκευση σε εθνικό επίπεδο της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, με την εφαρμογή συντονισμένων δράσεων και μέτρων (τεχνολογικών, οικονομικών, θεσμικών κ.α.) για την επίτευξη του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας το 2016 (9%).
Ωφελούμενος	Είναι το φυσικό πρόσωπο που υποβάλλει αίτηση για υπαγωγή στο Πρόγραμμα και ο τελικός αποδέκτης των κινήτρων
Δικαιούχος	Η ΕΤΕΑΝ Α.Ε.
Επενδυτική Επιτροπή	Η επιτροπή που προβλέπεται στην απόφαση 31654/ΕΥΘΥ1415/20.7.2010 των Υπουργών Οικονομικών - Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ Β' 1262) για τη σύσταση του Ταμείου «Εξοικονομώ κατ' οίκον»
Συμφωνία Συγχρηματοδότησης και Συνεπένδυσης μεταξύ του Δικαιούχου και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών	Είναι η συμφωνία μεταξύ του χρηματοπιστωτικού οργανισμού και της ΕΤΕΑΝ Α.Ε. σχετικά με τη χρηματοδότηση και υλοποίηση του προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον»
Δανειακή Σύμβαση	Η σύμβαση που συνάπτει ο Ωφελούμενος (Φυσικό Πρόσωπο) με το χρηματοπιστωτικό οργανισμό της επιλογής του, που του χορηγεί το δάνειο.
Μονοκατοικία	Το ενιαίο κτήριο που περιλαμβάνει μία μόνο ιδιοκτησία και τα τυχόν παραρτήματά της, σε ένα ή περισσότερα επίπεδα, εντός ενιαίου οικοπέδου ή γηπέδου (και όχι τμήματος αυτού με πράξη σύστασης καθέτου ή οριζοντίου ιδιοκτησίας).
Πολυκατοικία	Το ενιαίο κτήριο ή συγκρότημα κτηρίων που περιλαμβάνει περισσότερες από μία ιδιοκτησίες με σύσταση ή μη οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας.
Πολυκατοικία ως σύνολο κτηρίου	Το σύνολο των διαμερισμάτων της πολυκατοικίας
Διαμέρισμα	Η ιδιοκτησία σε πολυκατοικία για χρήση κατοικίας
Επιλέξιμη κατοικία	Η μονοκατοικία, η πολυκατοικία ως σύνολο κτιρίου, καθώς και το μεμονωμένο διαμέρισμα που ικανοποιεί τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2.1.2. και 2.1.3..
Κίνητρα	Επιδότηση επιτοκίου, επιχορήγηση κεφαλαίου, κάλυψη του κόστους των ενεργειακών επιθεωρήσεων και δυννητικά αμοιβή Συμβούλου Έργου
Επιλέξιμες Παρεμβάσεις	Παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 3 και προκύπτουν βάσει της ενεργειακής επιθεώρησης

Κοινόχρηστες παρεμβάσεις	Οι επιλέξιμες παρεμβάσεις που αφορούν σε τμήματα του κτηρίου της πολυκατοικίας που είναι κοινόχρηστα ή κοινόκτητα.
Έργο	Το σύνολο των παρεμβάσεων ανά επιλέξιμη κατοικία (μονοκατοικία / μεμονωμένο διαμέρισμα / πολυκατοικία για το τμήμα της που αφορά στο σύνολο των διαμερισμάτων του κτηρίου)
Ενεργειακός Επιθεωρητής	Νοείται ο Ενεργειακός Επιθεωρητής κτηρίου όπως ορίζεται στο Π.Δ. 100/30.10.2010 (ΦΕΚ Α' 177) ήτοι φυσικό πρόσωπο που διενεργεί ενεργειακές επιθεωρήσεις σε κτήρια και έχει αποκτήσει σχετική προς τούτο άδεια.
Ένοικος	Το πρόσωπο που διαμένει σε μονοκατοικία / διαμέρισμα
Εκπρόσωπος Ιδιοκτητών	Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που οι ιδιοκτήτες των διαμερισμάτων μιας πολυκατοικίας έχουν εξουσιοδοτήσει να υποβάλλει την αίτηση που αφορά σε παρεμβάσεις στην πολυκατοικία στο συμφωνημένο χρηματοπιστωτικό οργανισμό καθώς και να εισπράξει το κόστος των ενεργειακών επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν στην πολυκατοικία.
Προμηθευτής	Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προμηθεύει τα υλικά / συστήματα και εκδίδει παραστατικό που υποβάλλονται στο Πρόγραμμα
Ανάδοχος	Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υλοποιεί το έργο ή μέρος αυτού και εκδίδει παραστατικά που υποβάλλονται στο Πρόγραμμα.
Ανάδοχος/προμηθευτής	Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που εκτελεί το έργο και συγχρόνως προμηθεύει τα υλικά/συστήματα.
Συγκύριοι	Πρόσωπα που έχουν οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα (επικαρπία, ψιλή κυριότητα, πλήρης κυριότητα) επί του ίδιου ακινήτου (διαμέρισμα πολυκατοικίας ή μονοκατοικία)
Συνιδιοκτήτες	Πρόσωπα που κατέχουν διαμερίσματα σε μία πολυκατοικία
Πολυκατοικία ως σύνολο κτηρίου	Το τμήμα της πολυκατοικίας που αφορά στο σύνολο των διαμερισμάτων
«Κατ'αρχήν επιλέξιμες» αιτήσεις	Οι αιτήσεις που έχουν προκριθεί από το πρώτο στάδιο ελέγχου στη βάση αξιολόγησης που διενεργεί ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός
Επιλέξιμος Προϋπολογισμός	Ο αποδεκτός από το πρόγραμμα προϋπολογισμός, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 15.000 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
Τελικός Επιλέξιμος Προϋπολογισμός	Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός όπως διαμορφώνεται βάσει των παραστατικών δαπανών.

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

Υ.Π.Ε.Κ.Α.	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
Υ.Π.ΟΙ.ΑΝ	Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
Ε.Π.Α.Ε	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» ΕΣΠΑ 2007-2013
Ε.Υ.Δ-Ε.Π.Α.Ε	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (Διαχειριστική Αρχή) Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα"
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Ε.Τ.Π.Α	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
Ε.Τ.Ε.Α.Ν. Α.Ε.	ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.), ΠΡΩΗΝ Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. Α.Ε (Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων ή Ταμείο Εγγυοδοσίας)
ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς της Ενέργειας, του Φυσικού Πλούτου, και της Κλιματικής Αλλαγής
Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.	Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας
ΠΕΑ	Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης
Κ.Β.Σ.	Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων
ΚΕΝΑΚ	Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Περιγραφή – Προϋπολογισμός – Διάρκεια Προγράμματος

1.1 Σκοπιμότητα

Ο τομέας των κτηρίων και ο τομέας των μεταφορών αποτελούν τους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας στη χώρα. Τα κτήρια στην Ελλάδα ευθύνονται για το 36 % της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης ενώ, κατά την περίοδο 2000–2005, αύξησαν την ενεργειακή τους κατανάλωση κατά 24% φθάνοντας τα 8,54 Mtoe, που αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες αυξήσεις ενεργειακής κατανάλωσης κτηρίων στην Ευρώπη (Μελέτη Πανεπιστημίου Αθηνών Τμήμα Φυσικής για το τ. Υπ. Ανάπτυξης, «Σχέδιο Δράσης σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας στον κτηριακό τομέα», Δεκέμβριος 2008).

Η ηλεκτρική κατανάλωση ενέργειας στον οικιακό τομέα συμμετέχει κατά 27% στο σύνολο της τελικής κατανάλωσης του Μ.Ο. της πενταετίας 2001-2005 του οικιακού τομέα, ενώ το υπόλοιπο 73% δαπανάται για τις θερμικές ανάγκες, κυρίως για θέρμανση χώρων και ζεστό νερό χρήσης (ΣΔΕΑ - δημοσιευμένα ενεργειακά στοιχεία της EUROSTAT Statistical Office of the European Communities - Energy statistics⁴ Αύγουστος 2007 Παράρτημα Α).

Η εικόνα αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην παλαιότητα των κτηρίων, καθώς και στην ενεργειακή «συμπεριφορά» των ενοίκων. Επιπλέον, σύμφωνα με το βασικό σενάριο αναφοράς για την εξέλιξη της ζήτησης του Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΔΕΑ), η κατανάλωση στα κτήρια του οικιακού τομέα αυξάνεται ετησίως με ρυθμό 2% περίπου. Υφίσταται, επομένως, ιδιαίτερος σημαντικό περιθώριο εξοικονόμησης ενέργειας στον οικιακό κτηριακό τομέα.

Η ελλειψής, από ενεργειακής πλευράς, προστασία των υπαρχόντων κτηρίων από το εξωτερικό περιβάλλον, ο συνήθως μη ορθολογικός σχεδιασμός τους ως συνέπεια μίας περιβαλλοντικά αποκομμένης αρχιτεκτονικής αντίληψης που αγνοεί τις τοπικές κλιματολογικές συνθήκες, καθώς και η μέχρι σήμερα έλλειψη νομοθεσίας που να αφορά στην ενεργειακή και περιβαλλοντική προστασία των κτηρίων έχουν ως αποτέλεσμα:

- τη διόγκωση του ενεργειακού ισοζυγίου,
- την οικονομική συμπίεση των ασθενέστερων εισοδηματικών κοινωνικών ομάδων,
- την αύξηση του ενεργειακού ελλείμματος,

ενώ παράλληλα τίθενται σε κίνδυνο οι δεσμεύσεις της χώρας για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως αυτές προκύπτουν από τη συμφωνία του Κυότο και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ (EPBD, 2003) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτηρίων ("Energy Performance of Buildings Directive", EPBD).

Με γνώμονα την ολοκληρωμένη παρέμβαση εξοικονόμησης ενέργειας στον οικιακό κτηριακό τομέα και με κύριο στόχο τη μείωση των ενεργειακών αναγκών των κτηρίων, των εκπομπών ρύπων που συμβάλλουν στην επιδείνωση του φαινομένου του θερμοκηπίου και την επίτευξη καθαρότερου περιβάλλοντος, σχεδιάστηκε το **Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον»**.

1.2 Σύντομη περιγραφή - Διάρκεια Προγράμματος

Το Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον» (στο εξής Πρόγραμμα), βασίζεται στο νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΚ), αριθ. 397/2009 (ΕΕ L126/21.05.2009) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Μαΐου 2009, με τον οποίο τροποποιείται ο Κανονισμός αριθ. 1080/2006, βάσει του οποίου παρέχεται η δυνατότητα χρηματοδότησης, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας και χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτήρια του οικιακού τομέα καθώς και στον Κανονισμό αριθ. 539/2010 της 16ης Ιουνίου 2010 (ΕΕ L158/24.6.2010), με τον οποίο τροποποιείται ο Κανονισμός αριθ. 1083/2006, βάσει του οποίου παρέχεται η δυνατότητα δαπανών από τα διαρθρωτικά ταμεία για τη χρηματοδότηση Ταμείων ή άλλων συστημάτων κινήτρων σχετικών με τις ανωτέρω δράσεις.

Η υλοποίηση του Προγράμματος στηρίζεται στην εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου που έχει διαμορφωθεί πρόσφατα, κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 3661/2008, με τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων (ΚΕΝΑΚ, Δ6/Β/5825/30.03.2010, ΦΕΚ Β' 407) και το Π.Δ. 100/30.09.2010 (ΦΕΚ Α' 177) για τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές, με στόχο τον ορθό προσδιορισμό των ενεργειακών αναγκών των κτηρίων καθώς και των αναγκαίων παρεμβάσεων που θα οδηγήσουν στη μεγιστοποίηση της εξοικονομούμενης ενέργειας. Η συνδυασμένη εφαρμογή του Προγράμματος και του εν λόγω θεσμικού πλαισίου εξασφαλίζει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο υλοποίησης δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας.

Το Πρόγραμμα συνίσταται στην παροχή κινήτρων (Κεφάλαιο 4) για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (Κεφάλαιο 3) στον οικιακό κτηριακό τομέα, με στόχο την μείωση των ενεργειακών αναγκών. Το Πρόγραμμα αφορά σε κτήρια που διαθέτουν οικοδομική άδεια ή άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο, βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης μικρότερη ή ίση των 2.100 €/ τ.μ., χρησιμοποιούνται ως κατοικία και των οποίων οι ιδιοκτήτες πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια (Κεφάλαιο 2). Ειδικότερα, το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις κατηγορίες κινήτρων (Α1', Α2' και Β'), στις οποίες οι Ωφελούμενοι εντάσσονται ανάλογα με το εισόδημά τους (Κεφάλαιο 4).

Κάθε φυσικό πρόσωπο που επιθυμεί να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα εξετάζει εάν πληροί τα κριτήρια του Κεφαλαίου 2 και προετοιμάζεται για το Πρόγραμμα σε συνεργασία με χρηματοπιστωτικό οργανισμό για την εξέταση της πιστοληπτικής του ικανότητας (Παράγραφος 5.1).

Στην πρώτη φάση της διαδικασίας (Α' Φάση), οι δυνητικά Ωφελούμενοι απευθύνονται σε Ενεργειακό Επιθεωρητή ώστε να διενεργηθεί η πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση της ιδιοκτησίας τους και να εκδοθεί το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) (Παράγραφος 5.2).

Επιλέξιμες είναι οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται μετά την έκδοση του ΠΕΑ της πρώτης ενεργειακής επιθεώρησης (ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας). Οι παρεμβάσεις δύνανται να πραγματοποιηθούν και πριν από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής με αποκλειστική ευθύνη του Ωφελούμενου.

Στη δεύτερη φάση (Β' Φάση), οι δυνητικά Ωφελούμενοι υποβάλλουν σε συνεργαζόμενο χρηματοπιστωτικό οργανισμό αίτηση υπαγωγής στο Πρόγραμμα (Παράγραφος 5.3). Διενεργείται έλεγχος των στοιχείων και δικαιολογητικών της αίτησης από το χρηματοπιστωτικό οργανισμό και προωθείται προς έγκριση στο Δικαιούχο (ΕΤΕΑΝ Α.Ε.). Η υπαγωγή των αιτήσεων στο Πρόγραμμα γίνεται βάσει του πίνακα που καταρτίζει ο Δικαιούχος, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 6.2.

Μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων, οι Ωφελούμενοι απευθύνονται σε Ενεργειακό Επιθεωρητή, ώστε να διενεργηθεί δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση της ιδιοκτησίας τους και να εκδοθεί νέο ΠΕΑ. Βάσει του νέου ΠΕΑ και κατόπιν της διαπίστωσης επίτευξης του ελάχιστου ενεργειακού στόχου του προγράμματος (Κεφάλαιο 3) καταβάλλονται στους Ωφελούμενους τα κίνητρα του Προγράμματος (Κεφάλαιο 7).

Η υποβολή της αίτησης, η παρακολούθηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ολοκλήρωσης του έργου συμπεριλαμβανομένης της προσκόμισης των δικαιολογητικών έως την τελική εκταμίευση μπορεί να ανατίθεται από τους δυνητικά Ωφελούμενους σε σύμβουλο έργου.

Το σύνολο της δαπάνης για το κόστος των δύο ενεργειακών επιθεωρήσεων καθώς και της δαπάνης του συμβούλου έργου, καλύπτεται από το Πρόγραμμα υπό την προϋπόθεση υπαγωγής της αίτησης και επίτευξης του ελάχιστου ενεργειακού στόχου του προγράμματος (Κεφάλαιο 3).

Η υποβολή αιτήσεων ορίζεται μέχρι εξαντλήσεως των κεφαλαίων του Προγράμματος ανά Περιφέρεια.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών του Προγράμματος λήγει την 31.12.2015, σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ. 1 του κανονισμού 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει.

Το Πρόγραμμα ολοκληρώνεται μετά την επανεπένδυση των πόρων του Ταμείου Χαρτοφυλακίου (Κεφαλαίου) με την επωνυμία «Ταμείο Εξοικονομώ κατ' οίκον», που προβλέπεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση 31654/ΕΥΘΥ1415/20.7.2010 (ΦΕΚ Β' 1262), άπαξ ή σταδιακά. Η επανεπένδυση των πόρων, ανά Περιφέρεια, γίνεται στη βάση νέων κύκλων υποβολής αιτήσεων που θα καθοριστούν από τον Δικαιούχο μετά από έγκριση της επενδυτικής επιτροπής του Ταμείου Χαρτοφυλακίου (Κεφαλαίου) επικαιροποιώντας αναλόγως χρονικά κριτήρια και προθεσμίες επιλεξιμότητας και υλοποίησης του προγράμματος.

1.3 Συνολικός προϋπολογισμός Προγράμματος και περιφερειακή κατανομή

Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)) και από Εθνικούς Πόρους, μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (Ε.Π.Α.Ε.) και «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.) του ΕΣΠΑ 2007-2013. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος ανέρχεται σε 396 εκ. €. Στον παρακάτω πίνακα δίνεται η ενδεικτική κατανομή του προϋπολογισμού των 396 εκ. € στο «Ταμείο Εξοικονομώ κατ' Οίκον», που

αφορά κυρίως επιστρεπτές ενισχύσεις (δάνειο), και στο «Πρόγραμμα Άμεσης Ενίσχυσης», που αφορά μη επιστρεπτές ενισχύσεις (επιχορήγηση κεφαλαίου και κόστος επιθεωρήσεων), καθώς και ανά Περιφέρεια της χώρας. Για την περιφερειακή κατανομή έχει ληφθεί υπόψη η συνεισφορά των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Περιφερειών βάσει της Κοινής Υπουργικής Απόφασης σύστασης του Ταμείου «Εξοικονομώ κατ' οίκον», καθώς και το πλήθος κτηρίων και νοικοκυριών των Περιφερειών.

Περιφέρεια	Ταμείο Εξοικονομώ Κατ' Οίκον	Πρόγραμμα Άμεσης Ενίσχυσης	Συνολικός Προϋπολογισμός
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	18.102.197 €	13.799.216 €	31.901.413 €
ΗΠΕΙΡΟΥ	9.626.608 €	7.338.316 €	16.964.924 €
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	21.583.080 €	16.452.676 €	38.035.756 €
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	20.113.002 €	15.332.043 €	35.445.045 €
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	21.681.808 €	16.527.935 €	38.209.743 €
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	9.721.991 €	7.411.026 €	17.133.017 €
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	6.745.716 €	5.142.226 €	11.887.942 €
ΚΡΗΤΗΣ	14.425.598 €	10.996.562 €	25.422.160 €
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	23.000.000 €	12.000.000 €	35.000.000 €
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	10.000.000 €	5.000.000 €	15.000.000 €
ΑΤΤΙΚΗΣ	66.000.000 €	34.000.000 €	100.000.000 €
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	4.000.000 €	2.000.000 €	6.000.000 €
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	16.000.000 €	9.000.000 €	25.000.000 €
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	241.000.000 €	155.000.000 €	396.000.000 €

Στον ανωτέρω προϋπολογισμό του «Ταμείου Εξοικονομώ κατ' Οίκον» συμπεριλαμβάνονται τα διαχειριστικά κόστη του Προγράμματος για τον Δικαιούχο, και τη διαχείριση φακέλου δανείου.

Στον ανωτέρω προϋπολογισμό του «Προγράμματος Άμεσης Ενίσχυσης» συμπεριλαμβάνονται τα κόστη του Προγράμματος για την αμοιβή του ενεργειακού επιθεωρητή και του συμβούλου έργου.

Ο ενδεικτικός επιμερισμός του προϋπολογισμού του προγράμματος ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και ανά Περιφέρεια παρουσιάζεται στο Παράρτημα XIII.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Επιλέξιμες κατοικίες – Ωφελούμενοι

2.1. Επιλέξιμες Κατοικίες

2.1.1. Ορισμοί

Για τις ανάγκες του Προγράμματος και λαμβάνοντας υπόψη ότι:

α. το ενδιαφέρον από ενεργειακής πλευράς εστιάζεται στην λειτουργική συμπεριφορά του κτηρίου ως ενιαίο σύνολο και

β. σε πολλές κατηγορίες κτηρίων για το επιτρεπτό της υλοποίησης παρεμβάσεων έχει εφαρμογή ο αστικός κώδικας και ειδικότερες συμφωνίες μεταξύ ιδιωτών,

ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- **Μονοκατοικία:** το ενιαίο κτήριο που περιλαμβάνει μία μόνο ιδιοκτησία και τα τυχόν παραρτήματά της, σε ένα ή περισσότερα επίπεδα, εντός ενιαίου οικοπέδου ή γηπέδου (και όχι τμήματος αυτού με πράξη σύστασης καθέτου ή οριζοντίου ιδιοκτησίας).
- **Πολυκατοικία:** το ενιαίο κτήριο ή συγκρότημα κτηρίων που περιλαμβάνει περισσότερες από μία ιδιοκτησίες με σύσταση ή μη οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας.
- **Διαμέρισμα:** ιδιοκτησία σε πολυκατοικία για χρήση κατοικίας.

Επιλέξιμη κατοικία είναι η μονοκατοικία, η πολυκατοικία για το τμήμα της που αφορά στο σύνολο των διαμερισμάτων του κτηρίου, καθώς και το μεμονωμένο διαμέρισμα.

2.1.2. Γενικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας

Μία κατοικία, προκειμένου να κριθεί επιλέξιμη, πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις :

- Βρίσκεται σε περιοχές με τιμή ζώνης χαμηλότερη ή ίση των 2.100 €/τ.μ., όπως αυτή είχε διαμορφωθεί μέχρι τις 31.12.2009.
- Φέρει οικοδομική άδεια. Στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης του κτηρίου δε διαθέτει οικοδομική άδεια, θα πρέπει να προσκομισθεί σχετικό νομιμοποιητικό έγγραφο, από το οποίο να προκύπτει ότι το κτήριο¹ υφίσταται νόμιμα. Για τις περιπτώσεις που η οικοδομική άδεια απωλέσθη ή τα σχετικά αρχεία βάσει των οποίων μπορεί να εκδοθεί το ως άνω νομιμοποιητικό έγγραφο δεν είναι άμεσα διαθέσιμα, η εν λόγω άδεια και το νομιμοποιητικό έγγραφο δύνανται να προσκομιστούν στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό πριν την υπογραφή της δανειακής σύμβασης.
- Έχει καταταχθεί βάσει του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) σε κατηγορία χαμηλότερη ή ίση της Δ.
- Δεν έχει κριθεί κατεδαφιστέα.

Η χρήση κατοικίας πιστοποιείται από τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Ι-Α, Μέρος Α.

¹ Επιλέξιμα είναι και τα κτήρια της παρ.2, του άρθρου 23 του ν. 4014/11 (ΦΕΚ Α' 209) όπως ισχύει.

Σε περίπτωση που από τα ανωτέρω δικαιολογητικά δεν προκύπτει η χρήση κατοικίας (κενό διαμέρισμα, κενή μονοκατοικία), δύναται για την πιστοποίησή της να χρησιμοποιηθούν τα αντίστοιχα δικαιολογητικά ενός εκ των τελευταίων τριών οικονομικών ετών.

2.1.3 Ειδικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας για Πολυκατοικίες

Για να χαρακτηριστεί μία πολυκατοικία επιλέξιμη κατοικία θα πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

- Τουλάχιστον το 50% των ιδιοκτησιών (διαμερίσματα και μη) να χρησιμοποιείται ως κατοικία. **Δεν χαρακτηρίζονται όμως ως επιλέξιμες οι ιδιοκτησίες που δεν χρησιμοποιούνται για κατοικία (π.χ. κατάστημα στο ισόγειο κτηρίου).**
- Μετά από απόφαση γενικής συνέλευσης, υποβάλλεται σχετική αίτηση από εκπρόσωπο του συνόλου των ιδιοκτητών των διαμερισμάτων με στοιχεία σχετικά με την ικανοποίηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας του κτηρίου, καθώς και επιμέρους αιτήσεις από καθένα από τους ιδιοκτήτες διαμερισμάτων που επιθυμούν να ενταχθούν στο Πρόγραμμα.
- Υποβάλλεται Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης που αφορά συνολικά στο μέρος του κτηρίου που χρησιμοποιείται ως κατοικία.

Στον παρόντα Οδηγό και τα Παραρτήματά του όπου χρησιμοποιείται ο όρος «πολυκατοικία ως σύνολο κτηρίου» εννοείται το τμήμα της πολυκατοικίας που αφορά στο σύνολο των διαμερισμάτων.

2.2 Ωφελούμενοι

Δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχουν **μόνο φυσικά πρόσωπα** που:

- α. έχουν δικαίωμα κυριότητας (πλήρους ή ψιλής) ή επικαρπίας σε επιλέξιμη κατοικία.
- β. πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια των παρακάτω κατηγοριών Α1 ή Α2 ή Β .

Σε περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων συγκυριότητας σε επιλέξιμη κατοικία η αίτηση υποβάλλεται από έναν εκ των συγκυρίων μετά από συμφωνία των υπολοίπων, οι οποίοι δηλώνουν την συγκατάθεσή τους στη βάση της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος V.

Τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα καλούνται **Ωφελούμενοι του Προγράμματος**.

- Ωφελούμενοι κατηγορίας Α1: οι Ωφελούμενοι των οποίων το ατομικό δηλωθέν εισόδημα δεν ξεπερνά τις 12.000 € ή το οικογενειακό δηλωθέν εισόδημα δεν ξεπερνά τις 20.000 €.
- Ωφελούμενοι κατηγορίας Α2: οι Ωφελούμενοι των οποίων το ατομικό δηλωθέν εισόδημα είναι μεγαλύτερο των 12.000 € και δεν ξεπερνά τις 40.000 € ή το οικογενειακό δηλωθέν εισόδημα είναι μεγαλύτερο των 20.000 € και δεν ξεπερνά τις 60.000 €.

- Ωφελοούμενοι κατηγορίας Β: οι Ωφελοούμενοι των οποίων το ατομικό δηλωθέν εισόδημα είναι μεγαλύτερο των 40.000 € και δεν ξεπερνά τις 60.000 € ή το οικογενειακό δηλωθέν εισόδημα είναι μεγαλύτερο των 60.000 € και δεν ξεπερνά τις 80.000 €.

Ως δηλωθέν εισόδημα λαμβάνεται το «συνολικό δηλωθέν εισόδημα» του τμήματος Γ «Εκκαθάριση Φ.Ε.» του εκκαθαριστικού σημειώματος φορολογίας εισοδήματος.

Στην περίπτωση αίτησης πολυκατοικίας ως σύνολο κτηρίου, ισχύουν επιπλέον τα εξής:

- εφόσον πληρούνται τα εισοδηματικά κριτήρια της κατηγορίας Α1 ή Α2 τουλάχιστον από το 50% των ιδιοκτητών κατοικίας, οι ιδιοκτήτες διαμερισμάτων που βάσει των εισοδημάτων τους εμπίπτουν στην κατηγορία Β εντάσσονται στην κατηγορία Α2, και οι ιδιοκτήτες με εισοδήματα υψηλότερα αυτών της κατηγορίας Β, εντάσσονται στην κατηγορία Β. Σε διαφορετική περίπτωση, ο κάθε ιδιοκτήτης εντάσσεται στην κατηγορία που αντιστοιχεί στο εισόδημά του.
- Οι ιδιοκτήτες που δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα συμμετέχουν στην υλοποίηση των δηλωθέντων παρεμβάσεων με ίδια κεφάλαια.

2.3 Ειδικές προϋποθέσεις για την υποβολή αιτήσεων

Για κάθε επιλέξιμη κατοικία πρέπει να υποβληθεί **μία μόνο αίτηση**. Η καταχώριση περισσότερων της μίας αιτήσεων για την ίδια επιλέξιμη κατοικία από το ίδιο πρόσωπο ή άλλο συγκύριο οδηγεί, άνευ ετέρου, στην απόρριψη του συνόλου των αιτήσεων.

Στο ανωτέρω πλαίσιο δεν μπορούν να υποβληθούν περισσότερες της μίας αίτησης για την ίδια πολυκατοικία.

Ο έλεγχος για την τήρηση των ανωτέρω αφορά το σύνολο των αιτήσεων που θα υποβληθούν στο πρόγραμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Επιλέξιμες παρεμβάσεις – Όρια επιλέξιμων δαπανών – Ελάχιστος Ενεργειακός Στόχος

Οι παρεμβάσεις, που υποβάλλονται με την αίτηση για υπαγωγή στο Πρόγραμμα, προκύπτουν βάσει των συστάσεων του Ενεργειακού Επιθεωρητή και αφορούν αποκλειστικά στις κατωτέρω τρεις κατηγορίες επιλέξιμων παρεμβάσεων.

Οι επιλέξιμες κατηγορίες παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης είναι:

1. **Αντικατάσταση κουφωμάτων (πλαίσια / υαλοπίνακες) και τοποθέτηση συστημάτων σκίασης.** Λόγω της απαίτησης του προγράμματος για ενεργειακή αναβάθμιση, η παρέμβαση αφορά κατά βάση, αλλά όχι αποκλειστικά, σε θερμομονωτικά/ θερμο-διακοπόμενα κουφώματα με διπλούς υαλοπίνακες. Επιλέξιμη είναι και η αλλαγή μόνο του υαλοπίνακα με την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνεται ενεργειακή αναβάθμιση. Επιλέξιμη, επίσης, είναι η αντικατάσταση εξώπορτας σε μονοκατοικία και κουφωμάτων κλιμακοστασίου και φωταγωγού σε πολυκατοικία. Δεν συμπεριλαμβάνονται όμως «ανοίγματα» προς εσωτερικούς χώρους του κτηρίου θερμαινόμενους ή μη (π.χ. πόρτα διαμερίσματος). Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται και η τοποθέτηση εξωτερικών σκιάστρων και κινητών προστατευτικών εξωφύλλων στα ανοίγματα (παντζούρια, ρολά).
2. **Τοποθέτηση θερμομόνωσης στο κτηριακό κέλυφος συμπεριλαμβανομένου του δώματος / στέγης και της πιλοτής.** Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη και η τοποθέτηση εσωτερικής θερμομόνωσης όταν η τοποθέτηση εξωτερικής θερμομόνωσης είναι τεχνικά αδύνατη ή δεν επιτρέπεται από την κείμενη νομοθεσία (π.χ. διατηρητέα κτήρια, παραδοσιακοί οικισμοί).
3. **Αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης και συστήματος παροχής ζεστού νερού χρήσης.** Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες:
 - Η εγκατάσταση νέου ή αντικατάσταση συστήματος καυστήρα ή/και λέβητα με καινούριο σύστημα πετρελαίου ή φυσικού αερίου (κεντρικό ή ατομικό) ή σύστημα που λειτουργεί κυρίως με την αξιοποίηση ανανεώσιμης πηγής ενέργειας, Α.Π.Ε., (π.χ. καυστήρας βιομάζας, αντλίες θερμότητας, ηλιοθερμικά συστήματα, κλπ.) ή σύστημα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ). Η εγκατάσταση / αντικατάσταση αφορά στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό του λεβητοστασίου στο σύνολό του και του δικτύου διανομής (αυτοματισμοί, κυκλοφορητές, καμινάδα, αντικατάσταση ή μόνωση σωληνώσεων, κλπ.). Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για δεξαμενή πετρελαίου και τερματικές μονάδες απόδοσης θερμότητας (σώματα καλοριφέρ, ενδοδαπέδιο σύστημα, κλπ).

- Η τοποθέτηση διατάξεων αυτομάτου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης, όπως χρονοδιακόπτες, αυτοματισμούς αντιστάθμισης ή/και υδραυλικής ισορροπίας για τη ρύθμιση των μερικών φορτίων (τρίοδη ή τετράοδη ηλεκτροβάννα, ρυθμιστές στροφών κυκλοφορητών, κλπ), θερμοστάτες χώρων, θερμοστατικές κεφαλές θερμαντικών σωμάτων, κλπ., συμπεριλαμβανομένων συστημάτων θερμιδομέτρησης για την κατανομή δαπανών θέρμανσης.
- Η τοποθέτηση ηλιακών συστημάτων για την παροχή ζεστού νερού χρήσης (συλλέκτης, δοχείο αποθήκευσης νερού, βάση στήριξης, σωληνώσεις, κλπ).

Ειδικά για την περίπτωση πρότασης αντικατάστασης καυστήρα/ λέβητα πετρελαίου με νέο ίδιας τεχνολογίας θα πρέπει με βάση τα χαρακτηριστικά τους και τα αποτελέσματα της ανάλυσης καυσαερίων να τεκμηριώνεται επαρκώς, από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή, η ανάγκη για την αλλαγή έναντι συντήρησης ή χημικού καθαρισμού (π.χ. λέβητας που έχει υποστεί ανεπανόρθωτες φθορές).

Η πρόταση (συνδυασμός παρεμβάσεων) για ενεργειακή αναβάθμιση, που υποβάλλεται με την αίτηση, θα πρέπει να καλύπτει την ακόλουθη απαίτηση που αποτελεί τον ελάχιστο ενεργειακό στόχο του Προγράμματος: αναβάθμιση κατά μια τουλάχιστον ενεργειακή κατηγορία ή εναλλακτικά η ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας να είναι μεγαλύτερη από το 30% της κατανάλωσης του κτηρίου αναφοράς (kWh/m²). Για τον έλεγχο της ικανοποίησης της ανωτέρω απαίτησης θα πρέπει τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις να φέρουν ενεργειακή πιστοποίηση. Επισημαίνεται ότι επιτυγχάνεται αυξημένη εξοικονόμηση ενέργειας όταν τα δομικά στοιχεία και οι επιμέρους ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις πληρούν, μετά τις παρεμβάσεις, τις ελάχιστες προδιαγραφές που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 8 του ΚΕΝΑΚ σε συμφωνία και με τα οριζόμενα στις σχετικές Τεχνικές Οδηγίες ΤΕΕ (ΤΟ ΤΕΕ).

Επιπλέον τα δομικά υλικά και τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, **θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE.**

Οι κατηγορίες παρεμβάσεων, οι υποκατηγορίες τους και τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών, βάσει και των ενεργειακών χαρακτηριστικών, ανά κατηγορία δαπάνης (1Α έως 3Ε) φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ
1. Αντικατάσταση κουφωμάτων και συστημάτων σκίασης	1.Α. Συρόμενα ή επάλληλα 1.Β. Ανοιγόμενα 1.Γ. <u>Μόνο</u> υαλοπίνακες 1.Δ. Εξωτερικά συστήματα σκίασης και εξώφυλλα	1.Α. Για συρόμενα ή επάλληλα με υαλοπίνακα (χωρίς παντζούρια / ρολά): 250 €/m ² 1.Β. Για ανοιγόμενα με υαλοπίνακα (χωρίς παντζούρια / ρολά): 280 €/m ² 1.Γ. Μόνο Υαλοπίνακες: 75 €/m ² 1.Δ. Εξωτερικά συστήματα σκίασης και εξώφυλλα: Έως 2.500 € ανά ιδιοκτησία
2. Τοποθέτηση θερμομόνωσης στο κέλυφος του κτηρίου συμπεριλαμβανομένου του δώματος / στέγης και της πιλοτής	2.Α. Εξωτερική θερμομόνωση δώματος 2.Β. Εξωτερική θερμομόνωση λοιπού κελύφους & πιλοτής 2.Γ. Εσωτερική θερμομόνωση	2.Α. Για δώμα: 40 €/m ² 2.Β. Για εξωτερική θερμομόνωση λοιπού κελύφους & πιλοτής: 50 €/m ² 2.Γ. Για εσωτερική θερμομόνωση: 25 €/m ²
3. Αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης και συστήματος παροχής ζεστού νερού χρήσης.	3.Α. Κεντρικό σύστημα θέρμανσης 3.Β. Ατομικός (επιτοίχιος) καυστήρας - λέβητας 3.Γ. Διατάξεις αυτομάτου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης 3.Δ. Σύστημα με κύρια χρήση Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ 3.Ε. Ηλιακά συστήματα για παροχή ζεστού νερού χρήσης	3.Α. Κεντρικό σύστημα θέρμανσης i) για P < 70 kW: 6.000 € ii) για 70 ≤ P < 150 kW: 8.000 € iii) για P ≥ 150 kW: 11.000 € 3.Β. Ατομικός (επιτοίχιος) καυστήρας - λέβητας: έως 5.000 € 3.Γ. Διατάξεις αυτόματου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης: έως 600 € ανά διαμέρισμα και έως 7.000 € συνολικά για την πολυκατοικία 3.Δ. Σύστημα με κύρια χρήση Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ: έως 15.000 € 3.Ε. Ηλιακά συστήματα για παροχή ζεστού νερού χρήσης: έως 1.300 € ανά διαμέρισμα

U: ο συντελεστής θερμοπερατότητας, P: θερμική ισχύς καυστήρα / λέβητα κεντρικού συστήματος θέρμανσης.

Στις ανωτέρω δαπάνες ανά ειδικότερη παρέμβαση συμπεριλαμβάνονται τυχόν:

- Πρόσθετες αναγκαίες εργασίες για την ολοκληρωμένη υλοποίηση της παρέμβασης όπως σκαλωσιές, επιχρίσματα, μικροεργασίες αποκατάστασης της εμφάνισης του στοιχείου στο οποίο έγινε η παρέμβαση, αποξηλώσεις/ καθαιρέσεις και αποκομιδή, σήτες, διαμόρφωση κλίσεων απορροής στο δώμα, υγρομόνωση, απαραίτητες εργασίες και επεμβάσεις για την ορθή λειτουργία/συμπεριφορά της θερμομόνωσης, απαραίτητες επεμβάσεις στη στέγη (π.χ. αντικατάσταση κεραμιδιών) κ.λπ.
- Το κόστος εργασίας, συμπεριλαμβανομένων τυχόν απαιτούμενων ασφαλιστικών εισφορών ΙΚΑ για τις οικοδομικές εργασίες, που, με βάση την κείμενη νομοθεσία (μη στεγασμένα επαγγέλματα), βαρύνουν τον Ωφελούμενο του Προγράμματος ως «κύριο του έργου».

Στα ανωτέρω όρια επιλέξιμων δαπανών περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ, που αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για το Πρόγραμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Επιλέξιμος Προϋπολογισμός – Κίνητρα- Δανειακή Σύμβαση

Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός ανά αίτηση Ωφελούμενου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 15.000 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (επιλέξιμος προϋπολογισμός παρεμβάσεων). Επιπλέον, καλύπτεται από το Πρόγραμμα, υπό την προϋπόθεση υπαγωγής της αίτησης σε αυτό και επίτευξης του ελάχιστου ενεργειακού στόχου του Προγράμματος (Κεφάλαιο 3):

α. το κόστος βάσει του άρθρου 10 του Π.Δ. 100/30.09.2010 (ΦΕΚ Α' 177), που απαιτείται για τη διενέργεια των δύο ενεργειακών επιθεωρήσεων.

β. η αμοιβή του συμβούλου έργου σχετικά με την υποβολή της αίτησης, την παρακολούθηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ολοκλήρωσης του έργου συμπεριλαμβανομένης της προσκόμισης των δικαιολογητικών έως την τελική εκταμίευση, μέχρι του ποσού των 250 € ανά επιμέρους αίτηση (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.). Σε περίπτωση πολυκατοικίας, πρέπει να χρησιμοποιηθεί ο ίδιος σύμβουλος έργου για όλους τους ωφελούμενους και η αμοιβή του ορίζεται μέχρι του ποσού των 250 € συν 100 € για κάθε επιπλέον του πρώτου διαμερίσματος, με μέγιστο συνολικό ποσό 800€ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.).

Ο τελικός επιλέξιμος προϋπολογισμός καθορίζεται βάσει των προσκομισθέντων παραστατικών δαπανών και δεν μπορεί να υπερβαίνει τον επιλέξιμο προϋπολογισμό της απόφασης υπαγωγής καθώς και τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης του προγράμματος.

Οι Ωφελούμενοι των κατηγοριών Α1, Α2 και Β της παραγράφου 2.2 εντάσσονται κατ' αντιστοιχία στις ακόλουθες κατηγορίες κινήτρων:

- **Κατηγορία κινήτρων Α1:** Επί του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού, δάνειο ύψους 30% με επιδότηση επιτοκίου 100% και επιχορήγηση ύψους 70%.

Συνάπτεται δανειακή σύμβαση στο ύψος του 30% του προϋπολογισμού του έργου. Μετά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και την προσκόμιση των παραστατικών δαπανών επί πιστώσει, βάσει του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού εκταμιεύεται το σύνολο ή το υπόλοιπο (σε περίπτωση προκαταβολής) του δανείου και χορηγείται επιχορήγηση 70%, με απευθείας πληρωμή των αναδόχων/ προμηθευτών σε τραπεζικό λογαριασμό τους από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Επιπλέον, επιδοτείται το επιτόκιο της δανειακής σύμβασης κατά 100%.

- **Κατηγορία κινήτρων Α2:** Επί του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού, δάνειο ύψους 65% με επιδότηση επιτοκίου 100% και επιχορήγηση ύψους 35%.

Συνάπτεται δανειακή σύμβαση στο ύψος του 65% του προϋπολογισμού του έργου. Μετά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και την προσκόμιση των παραστατικών δαπανών επί πιστώσει, βάσει του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού εκταμιεύεται το σύνολο ή το υπόλοιπο (σε περίπτωση προκαταβολής) του δανείου και

χορηγείται επιχορήγηση 35%, με απευθείας πληρωμή των αναδόχων/ προμηθευτών σε τραπεζικό λογαριασμό τους από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Επιπλέον, επιδοτείται το επιτόκιο της δανειακής σύμβασης κατά 100%.

- **Κατηγορία κινήτρων Β:** Επί του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού, δάνειο ύψους 85% με επιδότηση επιτοκίου 100% και επιχορήγηση ύψους 15%.

Συνάπτεται δανειακή σύμβαση στο ύψος του 85% του προϋπολογισμού του έργου. Μετά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και την προσκόμιση των παραστατικών δαπανών επί πιστώσει, βάσει του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού εκταμιεύεται το σύνολο ή το υπόλοιπο (σε περίπτωση προκαταβολής) του δανείου και χορηγείται επιχορήγηση 15%, με απευθείας πληρωμή των αναδόχων/ προμηθευτών σε τραπεζικό λογαριασμό τους από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό.

Το επιτόκιο της δανειακής σύμβασης ανέρχεται σε 4,93 %. Επιπλέον, η εισφορά του Ν. 128/22-28.8.1975 (ΦΕΚ Α' 178) ανέρχεται σε 0,12% και επιβαρύνει τον Ωφελούμενο. Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός δεν επιβαρύνει τους ενδιαφερόμενους με κόστος διαχείρισης φακέλου αιτήματος.

Επιπλέον, οι όροι της δανειακής σύμβασης έχουν ως εξής:

1. Υφίσταται μηδενικό διαχειριστικό κόστος, ανά φάκελο δανείου.
2. Δεν απαιτούνται από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό εξασφαλίσεις για την παροχή του δανείου. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα να τεθεί εγγυητής κατά την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στο Πρόγραμμα, σε όσες περιπτώσεις το επιθυμούν οι πολίτες προκειμένου να βελτιώσουν την πιστοληπτική τους ικανότητα και ιδίως στις περιπτώσεις ηλικιωμένων, ανηλίκων, καθώς και πολιτών που στερούνται επαρκούς ατομικού εισοδήματος, όπως ενδεικτικά οικοκυρές και άνεργοι.
3. Η διάρκεια του δανείου είναι τέσσερα (4), πέντε (5) ή έξι (6) έτη, με καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας τόκων την 31.12.2015 σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ. 1 του κανονισμού 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει.
4. Παρέχεται η δυνατότητα επιμήκυνσης του χρόνου αποπληρωμής του δανείου, έως ένα (1) έτος με το ίδιο επιτόκιο, αποκλειστικά υπό τον όρο ότι οι εκ του λόγου αυτού επιπλέον τόκοι επιβαρύνουν τον Ωφελούμενο.
5. Η τοκοχρεωλυτική απόσβεση του δανείου γίνεται με μηνιαία συχνότητα πληρωμής δόσεων και σταθερό επιτόκιο καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου.
6. Παρέχεται η δυνατότητα για πρόωρη μερική ή ολική εξόφληση του δανείου χωρίς επιβάρυνση του δανειολήπτη.
7. Υφίσταται δυνατότητα περιόδου χάριτος ενός (1) έτους.
8. Ο Δικαιούχος καταβάλλει τους τόκους στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό μετά την καταβολή της αντίστοιχης δόσης κεφαλαίου από τον Ωφελούμενο. Σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής δόσης κεφαλαίου από τον Ωφελούμενο, ο Δικαιούχος δύναται να καταβάλλει τους τόκους στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό για χρονικό διάστημα έως τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία της πρώτης καθυστέρησης.

Οι όροι του δανείου καθορίζονται στη λεπτομέρειά τους στη Συμφωνία Συγχρηματοδότησης και Συνεπένδυσης μεταξύ του Δικαιούχου και των Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών, καθώς και στη δανειακή σύμβαση μεταξύ του Οργανισμού και του Ωφελομένου.

Σε περίπτωση που ο Δικαιούχος καθορίσει νέους κύκλους υποβολής αιτήσεων οι ανωτέρω όροι μπορεί να μεταβάλλονται μετά από έγκριση της επενδυτικής επιτροπής του «Ταμείου Εξοικονομώ κατ' Οίκον», που προβλέπεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση 31654/ΕΥΘΥ1415/20.7.2010 (ΦΕΚ Β' 1262).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Προετοιμασία- Διαδικασία Υποβολής Αίτησης

5.1 Απαιτούμενα Δικαιολογητικά- Προετοιμασία

Τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση αναγράφονται στο Παράρτημα Ι-Α, Μέρος Α, για την περίπτωση μονοκατοικίας ή διαμερίσματος και στο Παράρτημα Ι-Β, Μέρος Α, για την περίπτωση πολυκατοικίας ως σύνολο κτηρίου.

Κάθε φυσικό πρόσωπο που επιθυμεί να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα πρέπει αρχικά να ελέγξει εάν είναι «επιλέξιμος Ωφελούμενος» και εάν η ιδιοκτησία του μπορεί να θεωρηθεί «επιλέξιμη κατοικία», βάσει του κεφαλαίου 2 και των δικαιολογητικών που αναγράφονται στο Παράρτημα Ι-Α, Μέρος Α.

- Σε περίπτωση υποβολής αίτησης για πολυκατοικία, ως σύνολο κτηρίου, θα πρέπει αρχικά να ληφθεί απόφαση, στο πλαίσιο γενικής συνέλευσης της πολυκατοικίας, για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα, τον καθορισμό των παρεμβάσεων που οι συνιδιοκτήτες επιθυμούν να υλοποιήσουν, την επιλογή Ενεργειακού Επιθεωρητή βάσει του εντύπου του Παραρτήματος ΙΙ, τον ορισμό του εκπροσώπου της πολυκατοικίας, καθώς και την επιλογή του συνεργαζόμενου χρηματοπιστωτικού οργανισμού.
- Σε περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων συγκυριότητας στο ακίνητο θα πρέπει να εξασφαλισθεί η συναίνεση των συγκυρίων.

Επιπλέον, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να εξετάσει σε συνεργασία με χρηματοπιστωτικό οργανισμό που συμμετέχει στο Πρόγραμμα την πιστοληπτική του ικανότητα.

5.2 Α' Φάση Διαδικασίας - Πρώτη Ενεργειακή Επιθεώρηση

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος διαπιστώσει τη δυνατότητα υπαγωγής του στο Πρόγραμμα και εξασφαλίσει τις απαραίτητες συμφωνίες / συναινέσεις, απευθύνεται σε Ενεργειακό Επιθεωρητή, ώστε να διενεργηθεί η πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση της ιδιοκτησίας του / του κτηρίου και να εκδοθεί το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ).

Επισημαίνεται ότι η επιλογή του Ενεργειακού Επιθεωρητή πρέπει να γίνει συνυπολογίζοντας τους περιορισμούς της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Π.Δ. 100/30.09.2010 (ΦΕΚ Α' 177), όπου ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες ο Ενεργειακός Επιθεωρητής δεν δικαιούται να διενεργήσει επιθεώρηση σε κάποιο ακίνητο.

Στην περίπτωση αίτησης για πολυκατοικία ως ενιαίο κτήριο, το ΠΕΑ αφορά στο σύνολο του κτηρίου για χρήση κατοικίας.

Μόνο οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται μετά την έκδοση του ανωτέρω ΠΕΑ μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες για το Πρόγραμμα (ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας) και μέχρι την έκδοση της απόφασης υπαγωγής δύνανται να πραγματοποιηθούν με αποκλειστική ευθύνη του Ωφελούμενου, εφόσον στη συνέχεια προσκομισθούν επί πιστώσει παραστατικά δαπανών αναδόχων/προμηθευτών.

Κατά τη διενέργεια της πρώτης ενεργειακής επιθεώρησης και την έκδοση του σχετικού πιστοποιητικού, ο ενδιαφερόμενος και ο Ενεργειακός Επιθεωρητής επιλέγουν από κοινού **τις παρεμβάσεις που θα συμπεριληφθούν στην αίτηση και τις καταγράφουν στο «Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων»** του Παραρτήματος VII. Η εν λόγω πρόταση παρεμβάσεων (μία παρέμβαση ή συνδυασμός παρεμβάσεων), πρέπει να έχει καταγραφεί και στο ΠΕΑ. Επιπλέον, με τις εν λόγω παρεμβάσεις θα πρέπει υποχρεωτικά να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του κεφαλαίου 3. Ειδικότερα, στο ανωτέρω έντυπο ο Ενεργειακός Επιθεωρητής καταγράφει την πρόταση παρεμβάσεων βάσει του ΠΕΑ.

Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής στην περιγραφή των επιμέρους παρεμβάσεων θα πρέπει να αναφέρει τις προδιαγραφές και τα τεχνικά και ενεργειακά χαρακτηριστικά των δομικών υλικών και των ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων που απαιτούνται για τον υπολογισμό του ενεργειακού αποτελέσματος και τον έλεγχο της ικανοποίησης των απαιτήσεων του Προγράμματος, του κεφαλαίου 3.

Στο ανωτέρω έντυπο ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει, στην τελευταία στήλη, στοιχεία κόστους βάσει των προσφορών των προμηθευτών και αναδόχων των παρεμβάσεων, όπως αυτές καταγράφονται στο σχετικό πίνακα του εντύπου.

Σε περίπτωση πολυκατοικίας, το κόστος των παρεμβάσεων, όπως έχει καταγραφεί στο «Έντυπο Πρότασης παρεμβάσεων» του Παραρτήματος VII, διαχωρίζεται σε κόστος κοινόχρηστων και μη κοινόχρηστων παρεμβάσεων. Το κόστος των κοινόχρηστων παρεμβάσεων επιμερίζεται στα διαμερίσματα με συμπλήρωση του εντύπου του Παραρτήματος VIII και υπογραφή του από το σύνολο των ιδιοκτητών (επιλέξιμων και μη). Ο εν λόγω επιμερισμός σε επίπεδο ποσοστού χρησιμοποιείται και για την εξόφληση του κόστους των κοινόχρηστων παρεμβάσεων.

5.3 Β' Φάση Διαδικασίας - Υποβολή Αιτήσεων- Κατ' αρχήν επιλεξιμότητα

Οι συνεργαζόμενοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί για την υποβολή των αιτήσεων εφαρμόζουν τους ισχύοντες εσωτερικούς κανονισμούς που τους διέπουν, καθώς και τα κριτήρια πιστοδότησης για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας.

Οι συνεργαζόμενοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί αποστέλλουν ηλεκτρονικό αρχείο στο Δικαιούχο σε εβδομαδιαία βάση με τις αιτήσεις. Το σώμα του φακέλου κάθε αίτησης διατηρείται στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό.

Η ημερομηνία υποβολής αίτησης στο πρόγραμμα θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής του ανωτέρου αρχείου από τον Δικαιούχο.

Υποβολή αίτησης για μονοκατοικία ή μεμονωμένο διαμέρισμα

Ο ενδιαφερόμενος προσέρχεται σε χρηματοπιστωτικό οργανισμό που συμμετέχει στο Πρόγραμμα (Παράρτημα III) για να υποβάλλει αίτηση για υπαγωγή (έντυπο Παραρτήματος I-A, Μέρος Α) που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός παραλαμβάνει την αίτηση και τα δικαιολογητικά και δίνει στον ενδιαφερόμενο φωτοαντίγραφο της παραληφθείσας αίτησης με την ένδειξη «παραλήφθη ημερομηνία χχ/ψψ/201ω...» (αρχική ημερομηνία αίτησης).

Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να προβεί στα κάτωθι:

- εισαγωγή των στοιχείων της αίτησης στο Πληροφοριακό του Σύστημα
- διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων, μέσω της λίστας υποβαλλόμενων δικαιολογητικών (Μέρος Α Παραρτήματος Ι-Α)
- καθορισμό επιλέξιμου προϋπολογισμού. Για τον καθορισμό του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπολογίζονται τα ανώτατα επιλέξιμα κόστη ανά κατηγορία δαπάνης λαμβάνοντας υπόψη του κόστους βάσει προσφορών που καταγράφεται στο Παράρτημα VII προσφορών έως τις ανώτατες τιμές μονάδας. Οι προσφορές θα πρέπει να προέρχονται μόνο από έναν προμηθευτή / ανάδοχο ανά κατηγορία δαπάνης, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό
- δημιουργία μοναδικού κωδικού αίτησης και καταχώρηση της αίτησης ως «κατ' αρχήν επιλέξιμη» ή «μη επιλέξιμη - απορρίπτεται». Στην περίπτωση που η αίτηση κρίνεται ως «μη επιλέξιμη - απορρίπτεται», ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να τροποποιήσει τα στοιχεία προσκομίζοντας τα τυχόν ελλείποντα δικαιολογητικά
- ενημέρωση του ενδιαφερόμενου για τυχόν ελλείποντα στοιχεία. **Σε περίπτωση προσκόμισης συμπληρωματικών στοιχείων εφαρμόζεται αντίστοιχη διαδικασία.**
- εκτύπωση της αίτησης με το σύνολο των στοιχείων που έχουν εισαχθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα, τα αποτελέσματα των ελέγχων και τον επιλέξιμο προϋπολογισμό εις διπλούν και παράδοση στον αιτούντα για έλεγχο και αποδοχή.
- συνυπογραφή της αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και το χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Η εν λόγω συνυπογραφή αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή της αίτησης και την καταχώρησή της στο Πληροφοριακό Σύστημα του Δικαιούχου (τελική ημερομηνία αίτησης).

Υποβολή αίτησης για πολυκατοικία ως σύνολο κτηρίου

Ο εκπρόσωπος της πολυκατοικίας προσέρχεται σε χρηματοπιστωτικό οργανισμό που συμμετέχει στο Πρόγραμμα (Παράρτημα ΙΙΙ) για να υποβάλλει αίτηση για πολυκατοικία ως σύνολο κτηρίου για υπαγωγή (έντυπο Παραρτήματος Ι-Β, Μέρος Α) που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός παραλαμβάνει την αίτηση και τα δικαιολογητικά και δίνει στον εκπρόσωπο φωτοαντίγραφο της παραληφθείσας αίτησης με την ένδειξη «παρελήφθη ημερομηνία χχ/ψψ/201ω...» (αρχική ημερομηνία αίτησης).

Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να προβεί στα κάτωθι:

- εισαγωγή των στοιχείων της αίτησης στο Πληροφοριακό του Σύστημα καθώς και του πίνακα του εντύπου «Επιμερισμού κόστους βάσει προσφορών ανά ιδιοκτησία» του Παραρτήματος VΙΙΙ

- διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων, όπως περιγράφονται μέσω της λίστας υποβαλλόμενων δικαιολογητικών (Μέρος Α Παραρτήματος Ι-Β)
- δημιουργία μοναδικού κωδικού αίτησης πολυκατοικίας
- ενημέρωση του εκπροσώπου για τυχόν ελλείποντα στοιχεία. **Σε περίπτωση προσκόμισης συμπληρωματικών στοιχείων εφαρμόζεται αντίστοιχη διαδικασία.**
- καθορισμός του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπολογίζοντας τα ανώτατα επιλέξιμα κόστη ανά κατηγορία δαπάνης λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των προσφορών έως τις ανώτατες τιμές μονάδας και στη συνέχεια επιμερισμό του προϋπολογισμού παρεμβάσεων στα διαμερίσματα. Οι προσφορές θα πρέπει να προέρχονται μόνο από έναν προμηθευτή / ανάδοχο ανά κατηγορία δαπάνης, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό.
- αναπροσαρμογή του πίνακα του εντύπου «Επιμερισμού κόστους βάσει προσφορών ανά ιδιοκτησία» του Παραρτήματος VIII. Εάν το κόστος κάποιας κοινόχρηστης ή μη κοινόχρηστης παρέμβασης υπερβαίνει το επιλέξιμο κόστος βάσει των ανωτάτων αποδεκτών τιμών μονάδας, οι τιμές του πίνακα αναπροσαρμόζονται βάσει της αναλογίας που προκύπτει από το συνολικό κόστος της παρέμβασης και του κόστους της παρέμβασης που αντιστοιχεί στο διαμέρισμα όπως τα τελευταία έχουν καταχωρηθεί στον σχετικό πίνακα της αίτησης του εκπροσώπου. Σε κάθε περίπτωση κατά τον έλεγχο των παραστατικών δαπανών ο έλεγχος υπερβάσεων γίνεται βάσει του ανώτατου επιλέξιμου κόστους ανά κατηγορία δαπάνης.
- εκτύπωση της αίτησης με το σύνολο των στοιχείων που έχουν εισαχθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα, βάσει του εντύπου Μέρος Β Παραρτήματος Ι-Β εις διπλούν και παράδοση στον εκπρόσωπο για έλεγχο και αποδοχή.

Εν συνεχεία, και βάσει του μοναδικού κωδικού που έχει εκδοθεί για την αίτηση πολυκατοικίας, οι ιδιοκτήτες των διαμερισμάτων της πολυκατοικίας που συμμετέχουν στο πρόγραμμα προσέρχονται στο ίδιο χρηματοπιστωτικό οργανισμό που έχει υποβάλλει την αίτηση της πολυκατοικίας ο εκπρόσωπος για να υποβάλλουν επιμέρους αιτήσεις για υπαγωγή (έντυπο Παραρτήματος Ι-Α, Μέρος Α) που συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός παραλαμβάνει κάθε επιμέρους αίτηση μαζί με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά και δίνει στον ενδιαφερόμενο φωτοαντίγραφο της παραληφθείσας αίτησης με την ένδειξη «παρελήφθη ημερομηνία χχ/ψψ/201ω...» (αρχική ημερομηνία επιμέρους αίτησης).

Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να πραγματοποιήσει τα κάτωθι:

- εισαγωγή των στοιχείων των επιμέρους αιτήσεων των ιδιοκτητών της πολυκατοικίας στο Πληροφοριακό του Σύστημα
- διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων μέσω της λίστας υποβαλλόμενων δικαιολογητικών (Μέρος Α Παραρτήματος Ι-Α).

- ενημέρωση του ενδιαφερόμενου για τυχόν ελλείποντα στοιχεία. **Σε περίπτωση προσκόμισης συμπληρωματικών στοιχείων εφαρμόζεται αντίστοιχη διαδικασία.**
- εκτύπωση της αίτησης με το σύνολο των στοιχείων που έχουν εισαχθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα, τα αποτελέσματα των ελέγχων και τον επιλέξιμο προϋπολογισμό εις διπλούν και παράδοση στον αιτούντα για έλεγχο και αποδοχή.
- συνυπογραφή της αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και το χρηματοπιστωτικό οργανισμό (τελική ημερομηνία επιμέρους αίτησης). Η εν λόγω συνυπογραφή αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή της αίτησης και την καταχώρησή της στο Πληροφοριακό Σύστημα του Δικαιούχου.
- δημιουργία ενιαίου φάκελου έργου

Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να πραγματοποιήσει τα κάτωθι:

- καταχώρηση της αίτησης της πολυκατοικίας ως «κατ' αρχήν επιλέξιμη» ή «μη επιλέξιμη - απορρίπτεται». Στην περίπτωση που η αίτηση κρίνεται ως «μη επιλέξιμη - απορρίπτεται», ο εκπρόσωπος έχει το δικαίωμα να τροποποιήσει τα στοιχεία προσκομίζοντας τα τυχόν ελλείποντα δικαιολογητικά.
- εκτύπωση της αίτησης με το σύνολο των στοιχείων που έχουν εισαχθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα, τα αποτελέσματα των ελέγχων και τον επιλέξιμο προϋπολογισμό ανά ιδιοκτήτη και ανά παρέμβαση (αναπροσαρμογή του πίνακα του Παραρτήματος VIII) εις διπλούν και παράδοση στον εκπρόσωπο για έλεγχο και αποδοχή.
- συνυπογραφή της αίτησης από τον εκπρόσωπο και το χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Η εν λόγω συνυπογραφή αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή της αίτησης (τελική ημερομηνία αίτησης πολυκατοικίας).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. –Υπαγωγή Αιτήσεων

6.1 Έλεγχος επιλεξιμότητας Αιτήσεων

Ο Δικαιούχος διενεργεί τους απαραίτητους ελέγχους, για τη διαπίστωση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος. Ο Δικαιούχος, πριν την υποβολή του πίνακα κατάταξης της παραγράφου 6.2, διενεργεί έλεγχο για τη διαπίστωση της τήρησης των ειδικών προϋποθέσεων της παραγράφου 2.3, στη βάση των συνολικών αιτήσεων που έχουν αποσταλεί από τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Σε περίπτωση που κατά την ανωτέρω διαδικασία προκύψουν διαφορές σε σχέση με τις «κατ' αρχήν επιλέξιμες» αιτήσεις που προέκυψαν βάσει των ελέγχων που έγιναν από τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ο Δικαιούχος ενημερώνει μέσω των τελευταίων τον ενδιαφερόμενο ότι η αίτησή του δεν κρίνεται επιλέξιμη.

Η διαδικασία εισαγωγής των στοιχείων και οι έλεγχοι που διενεργούνται παρουσιάζονται στα Παραρτήματα I-A και I-B.

6.2 Κατάταξη – Υπαγωγή έργων Ωφελουμένων

Ο Δικαιούχος με βάση τη χρονική σειρά υποβολής των αιτήσεων, υποβάλλει σε τακτά χρονικά διαστήματα πίνακα κατάταξης αιτήσεων προς υπαγωγή στην επενδυτική επιτροπή, η οποία τον εγκρίνει και καταρτίζει, ανά Περιφέρεια, πίνακα Ωφελουμένων. Οι πίνακες κατάταξης αιτήσεων δύναται να υποβάλλονται στην επενδυτική επιτροπή μετά από αίτημα του προέδρου της.

Βάσει του ανωτέρω πίνακα Ωφελουμένων, εκδίδεται απόφαση του Δικαιούχου για την **υπαγωγή των έργων των Ωφελουμένων στο Πρόγραμμα** (Απόφαση Υπαγωγής). Για τις Περιφέρειες αμιγούς στόχου σύγκλισης, μετά από εισήγηση της ΕΤΕΑΝ Α.Ε., με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ, προς την επενδυτική επιτροπή δύναται να υπάρξει ανακατανομή των πόρων ανάλογα με την πορεία των αιτήσεων.

Η απόφαση υπαγωγής είναι ενιαία για το σύνολο των Ωφελουμένων και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα, ανά Περιφέρεια και χρηματοπιστωτικό οργανισμό:

- Αναλυτικά στοιχεία της πράξης στην οποία εντάσσεται το προς υλοποίηση έργο και συγκεκριμένα: τίτλος της πράξης, άξονας προτεραιότητας και ο αντίστοιχος κωδικός του, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στο οποίο εντάσσεται και ο αντίστοιχος κωδικός του, κωδικός της πράξης στο ΟΠΣ, τυποποιημένος κωδικός προσδιορισμού της πράξης και ο Δικαιούχος της πράξης, συλλογική απόφαση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων μέσω της οποίας ο Δικαιούχος λαμβάνει τη συνεισφορά του δημοσίου και κοινοτική συμμετοχή που προβλέπεται, αιτούμενη πίστωση του έτους έκδοσης της απόφασης ένταξης και φορέας χρηματοδότησης της πράξης.
- Αναλυτικό πίνακα των Ωφελουμένων που υπάγονται στο Πρόγραμμα με τον αντίστοιχο επιλέξιμο προϋπολογισμό και αναφορά στην επιλέξιμη αίτηση. Ο πίνακας θα αποτελείται από τμήματα που αντιστοιχούν στον κάθε χρηματοπιστωτικό οργανισμό.
- Την προθεσμία για την υπογραφή της Σύμβασης

- Το συμβατικό χρόνο υλοποίησης του έργου.
- Τις υποχρεώσεις του Ωφελούμενου λόγω συγχρηματοδότησης από κοινοτικούς πόρους (ως προς την υλοποίηση του έργου, την τήρηση στοιχείων και δικαιολογητικών, την αποδοχή ελέγχων, υποχρεώσεις δημοσιότητας).
- Τα όργανα και τη διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης – παρακολούθησης του φυσικού αντικείμενου.
- Τη διαδικασία χορήγησης δανείων στους Ωφελούμενους.
- Τη διαδικασία καταβολής των κινήτρων του Προγράμματος.
- Τις συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος.

Οι αποφάσεις υπαγωγής των Ωφελουμένων γνωστοποιούνται από το Δικαιούχο στους συνεργαζόμενους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για ενημέρωση των Ωφελουμένων και υπογραφή των δανειακών συμβάσεων.

Σε περίπτωση που ο Ωφελούμενος δεν προσέλθει για υπογραφή δανειακής σύμβασης στο διάστημα που προβλέπεται στην παράγραφο 7.1., ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός ενημερώνει σχετικά το Δικαιούχο, ο οποίος προβαίνει σε τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Υλοποίηση Έργου

7.1 Εκταμίευση προκαταβολής δανείου- Έναρξη Υλοποίησης Έργου – Έκδοση παραστατικών

Εντός δέκα (10) ημερών από τη γνωστοποίηση των αποφάσεων υπαγωγής, οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί προσκαλούν τους Ωφελούμενους για υπογραφή των δανειακών συμβάσεων.

Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την γνωστοποίηση των αποφάσεων υπαγωγής στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, υπογράφονται οι δανειακές συμβάσεις κατά τα οριζόμενα στο κεφάλαιο 4. Μετά από έγκριση του Δικαιούχου επιτρέπονται παρατάσεις υπογραφής της δανειακής σύμβασης για συνολικό μέγιστο χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών.

Η υπογραφή της δανειακής σύμβασης από τον Ωφελούμενο συνεπάγεται αποδοχή των όρων της απόφασης υπαγωγής.

Με την υπογραφή της δανειακής σύμβασης παρέχεται στον Ωφελούμενο δυνατότητα εκταμίευσης προκαταβολής ποσού του δανείου που αντιστοιχεί στο 40% του επιλέξιμου προϋπολογισμού της απόφασης υπαγωγής. Η εκταμίευση της προκαταβολής γίνεται εντός 3 εβδομάδων από την αντίστοιχη εντολή του ωφελούμενου για την πληρωμή των προμηθευτών / αναδόχων, απ' ευθείας σε τραπεζικό λογαριασμό τους μετά από εντολή του Ωφελούμενου.

Για την προμήθεια και μεταφορά των απαραίτητων υλικών και συστημάτων καθώς και για την υλοποίηση του έργου, εκδίδονται κατάλληλα παραστατικά δαπάνης και σχετικά Δελτία Αποστολής (Δ.Α.) όπως προβλέπεται από τον Κ.Β.Σ., ώστε να είναι δυνατή η συμπλήρωση του εντύπου «Καταγραφής Παρεμβάσεων – Ολοκλήρωσης Έργου» (Παράρτημα Χ). Τα παραστατικά δαπάνης συνοδεύονται από αντίγραφα πιστοποίησης των ενεργειακών χαρακτηριστικών των υλικών /συστημάτων.

Τα παραστατικά δαπανών θα πρέπει να προέρχονται μόνο από έναν προμηθευτή / ανάδοχο ανά κατηγορία δαπάνης, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό.

Στην περίπτωση πολυκατοικίας, εκδίδονται διαφορετικά παραστατικά για κάθε διαμέρισμα που αφορούν αποκλειστικά σε μη κοινόχρηστες παρεμβάσεις και ένα παραστατικό δαπανών για τις κοινόχρηστες παρεμβάσεις με την ένδειξη «διαχείριση πολυκατοικίας».

Επιλέξιμα για το Πρόγραμμα είναι τα παραστατικά δαπανών επί πιστώσει, συμπεριλαμβανομένου του παραστατικού δαπάνης αμοιβής συμβούλου έργου, καθώς και τα εξοφλημένα παραστατικά στην περίπτωση πληρωμής ενεργειακού επιθεωρητή και ασφαλιστικών εισφορών, που εκδόθηκαν για τους σκοπούς του κάθε έργου μετά από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας της αίτησης του Ωφελούμενου (ημερομηνία έκδοσης του ΠΕΑ κατά την πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση) και εντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που ως παραστατικό δαπάνης εκδίδεται τιμολόγιο ή δελτίο/απόδειξη παροχής υπηρεσιών, αυτό θα πρέπει να αναφέρεται σε ιδιώτη και όχι σε επαγγελματία.

Τα παραστατικά δαπανών πρέπει να εκδίδονται σε πλήρη συμφωνία με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.

Δεν λαμβάνονται υπόψη:

- Πληρωμές που διενεργεί ο ωφελούμενος με εξαίρεση την πληρωμή ενεργειακού επιθεωρητή και ασφαλιστικών εισφορών.
- Φορολογικά στοιχεία τα οποία εκδόθηκαν πριν την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας, ανεξάρτητα αν εξοφλούνται αργότερα.
- Η εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Πληρωμές οι οποίες έγιναν με τρόπο και με παραστατικά τα οποία δεν είναι σύμφωνα με τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία.

Τα παραστατικά δαπανών και τα αντίστοιχα Δ.Α. που δε θα εκδίδονται σύμφωνα με τα ανωτέρω, δε θα γίνονται δεκτά και οι σχετικές δαπάνες δε θα θεωρούνται επιλέξιμες για το Πρόγραμμα.

Με την ολοκλήρωση του έργου, ο προμηθευτής των υλικών / συστημάτων παρέχει για τα χαρακτηριστικά τους Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΧ_Β, και ο ανάδοχος του έργου παρέχει Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΧ_Α, για την ορθή εγκατάσταση/ τοποθέτηση / εφαρμογή βάσει των προϋποθέσεων που θέτει ο προμηθευτής ή/και ο Ενεργειακός Επιθεωρητής. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής των υλικών και ο ανάδοχος του έργου είναι το ίδιο πρόσωπο συμπληρώνεται Υπεύθυνη Δήλωση για το σύνολο των ανωτέρω, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΧ-Γ. Ο Ωφελούμενος έχει την υποχρέωση να συνυποβάλει στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό τις ανωτέρω Υπεύθυνες Δηλώσεις προκειμένου να χορηγηθούν τα κίνητρα.

7.2 Ολοκλήρωση Παρεμβάσεων - Δεύτερη Ενεργειακή Επιθεώρηση

Μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων ο Ωφελούμενος καλεί Ενεργειακό Επιθεωρητή για τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης. Η δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση πρέπει να διενεργηθεί εντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης των παρεμβάσεων.

Με τη δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση διαπιστώνεται η ενεργειακή αναβάθμιση της κατοικίας και η επίτευξη του ελάχιστου ενεργειακού στόχου **του προγράμματος (Κεφάλαιο 3).**

Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής, κατά τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης και στη βάση των καταγραφών του πρώτου ΠΕΑ, καταγράφει, για την πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου, τις παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν **και ικανοποιούν τις**

απαιτήσεις του Προγράμματος βάσει των σχετικών πιστοποιητικών των υλικών/ συστημάτων, την υλοποιημένη ποσότητα ανά κατηγορία δαπάνης, καθώς και το αντίστοιχο κόστος βάσει των παραστατικών δαπανών που του προσκομίζει ο Ωφελούμενος. Τα στοιχεία αυτά καταγράφονται στο «Έντυπο Καταγραφής Παρεμβάσεων – Ολοκλήρωσης του Έργου» του Παραρτήματος Χ.

Στην περίπτωση πολυκατοικίας, ο εκπρόσωπος συμπληρώνει το «Έντυπο Επιμερισμού Κόστους βάσει παραστατικών δαπανών ανά διαμέρισμα σε πολυκατοικία» (Παράρτημα ΧΙ) βάσει του «Έντυπου Καταγραφής Παρεμβάσεων – Ολοκλήρωσης του Έργου» και των παραστατικών δαπανών.

7.3 Ολοκλήρωση Έργου – Προσκόμιση Δικαιολογητικών - Εκταμίευση συνόλου ή υπόλοιπου δανείου - Χορήγηση κινήτρων

Μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων και τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία στη βάση των εντύπων του Παραρτήματος ΧΙΙ:

α) Ο Ωφελούμενος, και στην περίπτωση πολυκατοικίας ο εκπρόσωπος, προσκομίζει τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος ΧΙΙ στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό.

β) Διενεργείται έλεγχος των δικαιολογητικών από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Με χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος και σύμφωνα με την απόφαση υπαγωγής διαμορφώνεται, βάσει των επί πιστώσει παραστατικών δαπανών αναδόχων / προμηθευτών και τυχόν καταβεβλημένων ασφαλιστικών εισφορών που βαρύνουν τον Ωφελούμενο που έχουν καταγραφεί στο έντυπο καταγραφής παρεμβάσεων του Παραρτήματος ΧΙ, ο τελικός επιλέξιμος προϋπολογισμός.

γ) Επιπλέον, στην περίπτωση πολυκατοικίας, η διαμόρφωση του επιλέξιμου προϋπολογισμού της προηγούμενης παραγράφου β) ανά Ωφελούμενο γίνεται λαμβάνοντας υπόψη την αναλογία κόστους που προκύπτει από το έντυπο επιμερισμού κόστους του Παραρτήματος ΧΙ.

δ) Στην περίπτωση που το έργο έχει υλοποιηθεί με υπέρβαση του επιλέξιμου προϋπολογισμού συνολικά ή σε επίπεδο κατηγορίας δαπάνης, ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός διενεργεί τις πληρωμές για το υπερβάλλον κόστος βάσει των επί πιστώσει παραστατικών δαπανών αναδόχων / προμηθευτών με πόρους του Ωφελούμενου μετά από εντολή του.

ε) Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός εκταμιεύει το σύνολο ή το υπόλοιπο του δανείου και καταβάλλει την επιχορήγηση για την εξόφληση των επί πιστώσει παραστατικών δαπανών αναδόχων / προμηθευτών σύμφωνα με τα οριζόμενα στα κεφάλαια 4 και 7.1. Στην περίπτωση καταβεβλημένων ασφαλιστικών εισφορών που βαρύνουν τον Ωφελούμενο, ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός καταβάλλει το αντίστοιχο ποσό στον Ωφελούμενο.

στ) Στην περίπτωση πολυκατοικίας, τα ποσά της προηγούμενης παραγράφου ε) χρησιμοποιούνται και για την πληρωμή του κόστους των κοινόχρηστων παρεμβάσεων, επιμεριζόμενα στους Ωφελούμενους.

ζ) Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός καταβάλλει το κόστος των ενεργειακών επιθεωρήσεων που δικαιούται ο Ωφελούμενος σύμφωνα με τα οριζόμενα στα κεφάλαια 4

και 7.1. Στην περίπτωση πολυκατοικίας το κόστος των ενεργειακών επιθεωρήσεων καταβάλλεται στον εκπρόσωπο των Ωφελουμένων, ο οποίος το κατανέμει στους ιδιοκτήτες.

η) Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός καταβάλλει το επιλέξιμο ποσό της αμοιβής του συμβούλου έργου για την εξόφληση του επί πιστώσει παραστατικού δαπανών σύμφωνα με τα οριζόμενα στα κεφάλαια 4 και 7.1.

θ) Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός επισημαίνει στο σώμα των προσκομισθέντων παραστατικών δαπανών το ποσό της επιχορήγησης ως εξής: «Παραστατικό στο πλαίσιο του Προγράμματος Εξοικονόμηση κατ' οίκον». Στην περίπτωση πολυκατοικίας ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός εκδίδει σχετική ανάλυση κόστους για τις κοινόχρηστες παρεμβάσεις ανά διαμέρισμα. Επιπλέον, ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει να εκδίδει σχετικές με το έργο βεβαιώσεις βάσει της φορολογικής νομοθεσίας.

Επισημαίνεται ότι το έργο θεωρείται ολοκληρωμένο όταν έχουν υλοποιηθεί οι παρεμβάσεις (στην περίπτωση πολυκατοικίας οι παρεμβάσεις του συνόλου των ιδιοκτητών καθώς και οι κοινόχρηστες παρεμβάσεις) και έχουν εξοφληθεί οι σχετικές δαπάνες.

Σε περίπτωση που από τους ελέγχους προκύψει μη ολοκλήρωση του έργου, μη τήρηση των όρων και προϋποθέσεων του προγράμματος κατά την υλοποίηση ή απόκλιση από τον επιλέξιμο προϋπολογισμό της απόφασης υπαγωγής εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παράγραφο 8.3.

7.4 Προθεσμίες Υλοποίησης του έργου

Η υλοποίηση των παρεμβάσεων και η προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών από τον Ωφελούμενο στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός χρονικού διαστήματος (3) μηνών από την ημερομηνία εκταμίευσης προκαταβολής ή την ημερομηνία υπογραφής της δανειακής σύμβασης εφόσον δεν καταβάλλεται προκαταβολή (συμβατικός χρόνος υλοποίησης).

Παρατάσεις της ανωτέρω προθεσμίας υλοποίησης και προσκόμισης των δικαιολογητικών μπορούν να χορηγούνται κατά περίπτωση από τον Δικαιούχο, για συνολικό μέγιστο χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μήνες.

Η εκταμίευση του συνολικού ποσού του δανείου καθώς και η εξόφληση των δαπανών πρέπει να ολοκληρωθεί εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) μήνα από την ημερομηνία προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών από τον Ωφελούμενο στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Υποχρεώσεις Ωφελουμένων – Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι - Κυρώσεις

8.1 Υποχρεώσεις Ωφελουμένων

Ο Ωφελούμενος του Προγράμματος υποχρεούται:

- να αποδεχθεί τους όρους συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτό, όπως αυτές αποτυπώνονται στον παρόντα Οδηγό.
- να τηρεί τους όρους που απορρέουν από τη δανειακή σύμβαση με την Τράπεζα.
- να δεχθεί προγραμματισμένους επιτόπιους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά ή κοινοτικά όργανα, μετά από πρότερη συνεννόηση, διευκολύνοντας το έργο τους και παρέχοντας τα σχετικά ζητούμενα στοιχεία.
- να διατηρήσει το έργο για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την ολοκλήρωσή του.
- να τηρεί, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης των παρεμβάσεων, την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία και να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες εγκρίσεις ή/και άδειες που προβλέπονται από αυτή.

Στο πλαίσιο τήρησης των υποχρεώσεών του, ο Ωφελούμενος προσκομίζει συμπληρωμένη με την αίτησή του, Υπεύθυνη Δήλωση βάσει των Παραρτημάτων IV-A και IV-B. Η διαπίστωση ότι το περιεχόμενο της Υπεύθυνης Δήλωσης δεν είναι αληθές ή ότι δεν τηρούνται οι δεσμεύσεις που αποτυπώνονται σε αυτή, πέραν των προβλεπόμενων από το Νόμο συνεπειών (Ν. 1559/1986), μπορεί να οδηγήσει και σε ανάκληση της σχετικής απόφασης υπαγωγής με συνέπεια την απένταξη του έργου του Ωφελούμενου από το Πρόγραμμα.

Στην περίπτωση πολυκατοικίας, ο εκπρόσωπος των Ωφελουμένων υποχρεούται να αποδεχθεί τους όρους συμμετοχής του στο Πρόγραμμα. Στο πλαίσιο αυτό, ο εκπρόσωπος προσκομίζει συμπληρωμένη με την αίτησή του, την Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος IV-Γ.

8.2 Δειγματοληπτικοί έλεγχοι

Ο Δικαιούχος του Προγράμματος μεριμνά για τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων για την ορθή εκτέλεση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό ο Δικαιούχος αναπτύσσει μεθοδολογία για την πραγματοποίηση των αναγκαίων δειγματοληπτικών ελέγχων και με βάση αυτήν:

α) πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους στους συνεργαζόμενους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς β) συνεργάζεται με την Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.), η οποία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της πραγματοποιεί ελέγχους για την πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης των ενεργειακών επιθεωρήσεων που αφορούν στα έργα των Ωφελουμένων του Προγράμματος. Η πραγματοποίηση των ελέγχων θα γίνει στη βάση σχετικής συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ των δύο μερών.

Η Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ. πραγματοποιεί συστημικούς ελέγχους στη διαδικασία έκδοσης των ΠΕΑ που αφορούν τις αιτήσεις υπαγωγής και προβαίνει στη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, όπου απαιτείται.

Σημειώνεται ότι ο Δικαιούχος οφείλει να διασφαλίσει την τήρηση φάκελου έργου για διάστημα τριών (3) ετών μετά το κλείσιμο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013 που συγχρηματοδοτούν το Πρόγραμμα και σε κάθε περίπτωση μέχρι το 2020. Ο φάκελος πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα έντυπα του Προγράμματος, τα δύο ΠΕΑ και όλα τα παραστατικά των παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν.

8.3 Συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του προγράμματος και της απόφασης υπαγωγής

Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης του έργου εκδίδεται από τον Δικαιούχο απόφαση ανάκλησης υπαγωγής του έργου του Ωφελούμενου από το Πρόγραμμα, η οποία συνεπάγεται τη μη χορήγηση των κινήτρων. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση όπου έχει εκταμιευθεί η προκαταβολή και ο Ωφελούμενος δεν υλοποιεί το έργο, καθώς και στην περίπτωση όπου μετά την υλοποίηση του έργου και κατά την προσκόμιση των δικαιολογητικών για την εκταμίευση του υπολοίπου ποσού του δανείου διαπιστωθεί η μη επίτευξη του ελάχιστου ενεργειακού στόχου **του προγράμματος (Κεφάλαιο 3)**, η δανειακή σύμβαση δεν διέπεται πλέον από τους όρους του Προγράμματος επισύροντας τις συνέπειες που προβλέπονται στους όρους αυτής. Η απόφαση ανάκλησης υπαγωγής κοινοποιείται στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό για την ενημέρωση του Ωφελούμενου και την εκτέλεση των απαραίτητων ενεργειών.

Σε περίπτωση ολοκλήρωσης του έργου με προϋπολογισμό μικρότερο από τον επιλέξιμο βάσει της απόφασης υπαγωγής του έργου του Ωφελούμενου, είτε επειδή τα προσκομισθέντα παραστατικά υπολείπονται του επιλέξιμου προϋπολογισμού του έργου είτε επειδή δεν μπορεί να ολοκληρωθεί η εξόφλησή τους (μη καταβολή από τον Ωφελούμενο του υπερβάλλοντος ποσού), τροποποιείται ανάλογα από τον Δικαιούχο η απόφαση υπαγωγής, αναπροσαρμόζονται τα κίνητρα, καθώς και το ποσό με το οποίο ο Δικαιούχος συμμετέχει στο δανειακό κεφάλαιο, ενώ η δανειακή σύμβαση αναπροσαρμόζεται βάσει του νέου επιλέξιμου προϋπολογισμού. Η τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής κοινοποιείται στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό για την ενημέρωση του Ωφελούμενου και την αναπροσαρμογή της δανειακής σύμβασης. Το υπερβάλλον ποσό που τυχόν έχει εκταμιευθεί είτε επιστρέφεται άμεσα από τον Ωφελούμενο είτε αποτελεί αντικείμενο νέας δανειακής σύμβασης που δεν διέπεται από τους όρους του Προγράμματος.

Σε περίπτωση κατά την οποία, μετά την ολοκλήρωση του έργου, διαπιστωθεί, βάσει ελέγχων που διενεργούν τα αρμόδια εθνικά ή κοινοτικά όργανα, η μη ορθή υλοποίηση του έργου, ο Δικαιούχος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την ανάκληση ή τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής και τη συνακόλουθη ανάκτηση των κινήτρων από τον Ωφελούμενο ή την αναπροσαρμογή αυτών.

Σε περίπτωση κατά την οποία, μετά την ολοκλήρωση του έργου, καταγγελλθεί η δανειακή σύμβαση από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, ο Δικαιούχος δεν καταβάλλει πλέον τους τόκους στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Σε κάθε περίπτωση, δεν ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και ο Δικαιούχος δεν ανακτά τα καταβληθέντα κίνητρα από τον Ωφελούμενο.

Σε περίπτωση κατά την οποία, σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης του έργου ή μετά την ολοκλήρωσή του, διαπιστωθεί η μη τήρηση των όρων επιλεξιμότητας του έργου, ο Δικαιούχος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την ανάκληση της απόφασης υπαγωγής του Ωφελούμενου και τη συνακόλουθη ανάκτηση των κινήτρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Κύριοι εμπλεκόμενοι φορείς

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (ΕΥΔ ΕΠΑΕ)

Η ΕΥΔ ΕΠΑΕ ασκεί αρμοδιότητες διαχειριστικής αρχής στο πλαίσιο του Ν. 3614/2007 και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση 31654/ΕΥΘΥ1415/20.07.2010 των Υπουργών Οικονομικών - Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ Β' 1262).

Δικαιούχος

Δικαιούχος του Προγράμματος, βάσει της ανωτέρω απόφασης, είναι το ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.), πρώην Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. Α.Ε.. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του Δικαιούχου απορρέουν από την εν λόγω απόφαση και το Σύμφωνο Αποδοχής Όρων της απόφασης ένταξης πράξης.

Ο Δικαιούχος αναπτύσσει και συντηρεί κατάλληλο Πληροφοριακό Σύστημα υποδοχής των αιτήσεων, διενέργειας των ελέγχων και παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων. Το Πληροφοριακό Σύστημα ενσωματώνει τους όρους και τις προϋποθέσεις του Προγράμματος, καθώς και τη διαδικασία υλοποίησης που προβλέπεται σε αυτό.

Ο Δικαιούχος του Προγράμματος πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους στους συνεργαζόμενους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους Ωφελούμενους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8.2.

Φορέας σχεδιασμού και συντονισμού του Προγράμματος

Η ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ ως φορέας σχεδιασμού και συντονισμού της υλοποίησης του Προγράμματος συντονίζει τους εμπλεκόμενους φορείς με στόχο την απρόσκοπτη υλοποίηση του Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, παρακολουθεί την πορεία του Προγράμματος, σχεδιάζει και εκδίδει τις απαραίτητες οδηγίες – κατευθύνσεις προς τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι ανωτέρω οδηγίες εκδίδονται βάσει επιστολών, μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ανακοινώσεων στο σχετικό διαδικτυακό τόπο του Υ.Π.Ε.Κ.Α., ανάλογα με τη σπουδαιότητά τους, με τις οποίες οι εμπλεκόμενοι στο Πρόγραμμα φορείς οφείλουν να συμμορφώνονται. Οι εν λόγω οδηγίες – κατευθύνσεις κοινοποιούνται στην ΕΥΔ ΕΠΑΕ.

Η ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ παρέχει την απαραίτητη πληροφόρηση προς όλους τους φορείς ενημέρωσης των δυνητικών Ωφελουμένων και είναι υπεύθυνη για την εκπαίδευσή τους, σχετικά με το Πρόγραμμα στο πλαίσιο λειτουργίας γραφείου ενημέρωσης και πληροφόρησης (help desk).

Η ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες προς το Δικαιούχο για την ανάπτυξη του ανωτέρω Πληροφοριακού Συστήματος.

Τέλος, η ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ παρέχει τη σύμφωνη γνώμη της για οποιοδήποτε είδος ενέργειας διαφήμισης και προβολής (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο υλικό, ειδική προωθητική

ενέργεια) που αναφέρεται στο Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον», από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Η ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ για να εκπληρώσει το ρόλο της μπορεί να ζητά ενημέρωση από τον Δικαιούχο και τους συνεργαζόμενους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και έχει πρόσβαση στο Πληροφοριακό Σύστημα που χρησιμοποιείται από τον Δικαιούχο για την υλοποίηση και παρακολούθηση του Προγράμματος.

Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί υποδέχονται και αξιολογούν τις αιτήσεις, χορηγούν δάνεια και καταβάλλουν τα κίνητρα, όπως προβλέπεται στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των χρηματοπιστωτικών οργανισμών απορρέουν και από τη συμφωνία Συγχρηματοδότησης και Συνεπένδυσης που υπογράφεται με το ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.), πρώην Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. Α.Ε..

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί για την υποδοχή και αξιολόγηση των αιτήσεων, καθώς και την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων προσαρμόζουν το Πληροφοριακό τους Σύστημα (ή αναπτύσσουν νέο) σε αυτό του Δικαιούχου.

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί διενεργούν τις πληρωμές προς τους προμηθευτές / αναδόχους. Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί διατηρούν φυσικό φάκελο κάθε έργου (ενιαίο για την περίπτωση πολυκατοικίας) για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την ολοκλήρωσή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. Δημοσιότητα Προγράμματος

10.1 Υποχρεώσεις Δικαιούχου

Ο Δικαιούχος οφείλει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες δημοσιότητας σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013. Για την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων θα σχεδιαστεί και θα παραχθεί πληροφοριακό υλικό (αφίσες, φυλλάδια, κλπ). Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να ενημερώνονται και από την επίσημη διαδικτυακή πύλη του Προγράμματος (<http://exoikonomisi.ypeka.gr>). Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του Κανονισμού 1828/2006 περί ενημέρωσης και δημοσιότητας.

10.2 Υποχρεώσεις Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν να κάνουν χρήση του λογότυπου του Προγράμματος, να τηρούν τους όρους δημοσιότητας που περιγράφονται στην επίσημη διαδικτυακή πύλη και να παραπέμπουν στη διαδικτυακή πύλη σε κάθε σχετική με τη δράση διαφήμιση. Σε κάθε περίπτωση, οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν να τηρούν τις διατάξεις του Κανονισμού 1828/2006 περί ενημέρωσης και δημοσιότητας και για οποιοδήποτε είδος διαφήμισης (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο υλικό, ειδική προωθητική ενέργεια) που αναφέρεται στο Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον» θα πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

10.3 Υποχρεώσεις Λοιπών φορέων

Οποιοδήποτε είδος διαφήμισης (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο υλικό, ειδική προωθητική ενέργεια) που αφορά στο Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον», από όλους τους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας που περιγράφονται στη σχετική δράση (π.χ. εργολάβοι, εταιρείες κατασκευής ή εμπορίας υαλοπινάκων, κουφωμάτων, ηλιακών συλλεκτών, κλπ.), θα πρέπει τηρεί τους όρους δημοσιότητας του Προγράμματος όπως αυτοί έχουν αναρτηθεί στην επίσημη διαδικτυακή πύλη <http://exoikonomisi.ypeka.gr>.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. Πληροφόρηση

Για την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων / Ωφελουμένων λειτουργεί γραφείο ενημέρωσης και πληροφόρησης (Help Desk) το οποίο απαντά σε ερωτήματα σχετικά με την υπαγωγή στο Πρόγραμμα, τη διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων και τη διαδικασία πιστοποίησης και καταβολής των κινήτρων. Η ανωτέρω πληροφόρηση παρέχεται και από τα υποκαταστήματα των χρηματοπιστωτικών οργανισμών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Τέλος, για τις ανάγκες της πληροφόρησης λειτουργεί επίσημη διαδικτυακή πύλη του Προγράμματος <http://exoikonomisi.ypeka.gr>

Τηλέφωνο Γραφείου Ενημέρωσης και Πληροφόρησης (Help Desk) του Προγράμματος:

210 9797400

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα με Παρασκευή 08:00 – 16:00.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Η ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ του ΥΠΕΚΑ κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Προγράμματος δύναται να προσαρμόζει το περιεχόμενο των Παραρτημάτων προς διευκόλυνση των Ωφελουμένων και βελτίωση της λειτουργικότητας του παρόντος Οδηγού. Τυχόν αλλαγές στα Παραρτήματα κοινοποιούνται στον Δικαιούχο, στους συνεργαζόμενους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.

Τα έντυπα των Παραρτημάτων θα πρέπει εκτός από τις υπογραφές στις προβλεπόμενες θέσεις να φέρουν και μονογραφές σε κάθε σελίδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I-A:	Αίτηση Ωφελούμενου για υπαγωγή στο Πρόγραμμα Αφορά Μονοκατοικία/ Μεμονωμένο διαμέρισμα/Διαμέρισμα σε πολυκατοικία ως σύνολο κτηρίου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I-B:	Αίτηση Εκπροσώπου Πολυκατοικίας
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II:	Απόφαση Γενικής Συνέλευσης Πολυκατοικίας (Απόφαση Συνιδιοκτητών) για Συμμετοχή Πολυκατοικίας ως Σύνολο Κτηρίου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III:	Λίστα Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV -Α:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Αιτούντα Μονοκατοικίας/ Μεμονωμένο Διαμέρισμα
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV -Β:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Αιτούντα Διαμερίσματος Πολυκατοικίας ως Σύνολο Κτηρίου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV -Γ:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Εκπροσώπου Πολυκατοικίας
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV -Δ:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Αιτούντα Χρήση ακινήτου ως κατοικία
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV -Ε:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Αιτούντα Χρήση ακινήτου ως κατοικία μετά από αλλαγή χρήσης
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Συγκύριων Ακινήτου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Ενοίκου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII:	Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων βάσει του ΠΕΑ/..... για υλοποίηση στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον»
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII:	Έντυπο Επιμερισμού κόστους βάσει προσφορών ανά διαμέρισμα σε πολυκατοικία
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX-A:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Αναδόχου του Έργου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX-B:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Προμηθευτή Υλικών
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX-Γ:	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 Προμηθευτή Υλικών & Αναδόχου του Έργου (εφόσον είναι το ίδιο πρόσωπο)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X:	Έντυπο Καταγραφής Παρεμβάσεων – Ολοκλήρωσης Έργου βάσει της 2ης Ενεργειακής Επιθεώρησης (ΠΕΑ/.....)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI:	Έντυπο Επιμερισμού κόστους βάσει παραστατικών δαπανών ανά διαμέρισμα σε πολυκατοικία
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII:	Έντυπο Εκταμίευσης Συνόλου ή Υπόλοιπου Δανείου - Χορήγησης Κινήτρων
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII:	Προϋπολογισμός Προγράμματος ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και Περιφέρεια